

UDC 004.8

SCOPUS CODE 1405

<https://doi.org/10.36073/1512-0996-2026-1-58-66>

ხელოვნური ინტელექტის გავლენა საჯარო მმართველობის სისტემებზე

ალექსანდრე
კოპალიანი

საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტის ბიზნესტექნოლოგიების
ფაკულტეტის საჯარო მმართველობის პროგრამის დოქტორანტი. საქართველო
E-mail: leqsokopaliani@gmail.com

რეცენზენტები:

ბ. შერაზადიშვილი, საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტის ბიზნესტექნოლოგიების ფაკულტეტის ასოცირებული პროფესორი
E-mail: b.sherazadishvili@gtu.ge

რ. ცერცვაძე, საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტის ინფორმატიკისა და მართვის სისტემების ფაკულტეტის ემერიტუსი პროფესორი
E-mail: r.tsertsvadze@gtu.ge

ანოტაცია. მოცემულ სტატიაში გაანალიზებულია ხელოვნური ინტელექტის გავლენა საჯარო მმართველობის სისტემებზე დოქტორანტურის დონეზე. განხილულია, როგორ ცვლის თანამედროვე საჯარო მმართველობის თეორიასა და პრაქტიკას, განსაკუთრებით ციფრული მმართველობის კონტექსტში. ნაშრომი აღწერს ხელოვნური ინტელექტის მიერ საჯარო მმართველობაში შეტანილ პოზიტიურ ცვლილებებს მათ შორის მხარდაჭერის გაუმჯობესებას, პროცესების ავტომატიზაციასა და მოქალაქეთა მომსახურების ეფექტურობას – და პარალელურად უსვამს ხაზს უარყოფით მხარეებსა და გამოწვევებს, როგორცაა ეთიკური რისკები, მონაცემთა კონფიდენციალურობა და მარეგულირებელი

ჩარჩო. საერთაშორისო მაგალითები (მაგ., ესტონეთის ციფრული მმართველობის წარმატებები, აშშ-ის ფედერალურ უწყებებში ხელოვნური ინტელექტის ფართომასშტაბიანი დანერგვა) და უახლესი სტატისტიკური მონაცემები ეძლევა იმის საილუსტრაციოდ, რომ მთელს მსოფლიოში მთავრობის ორგანოები აქტიურად იყენებენ ხელოვნურ ინტელექტს საჯარო სერვისების გასაუმჯობესებლად. თუმცა, კვლევამ აჩვენა, რომ სრული განხორციელება კვლავ მოითხოვს სიფრთხილეს და საგულდაგულო დაგეგმვას – აუცილებელია ეფექტიანი საკანონმდებლო და ეთიკური ჩარჩოების შექმნა ხელოვნური ინტელექტის გამოყენებისთვის. დასკვნით ნაწილში ნაშრომი აჯამებს მთავარ შედეგებს და იძლევა რეკომენდაციებს.

საკვანძო სიტყვები: ხელოვნური ინტელექტი; საჯარო მმართველობა; ციფრული მმართველობა; საჯარო სექტორის ინოვაცია; მონაცემთა ანალიტიკა; ელექტრომმართველობა.

შესავალი

თანამედროვე სამყაროში ხელოვნური ინტელექტი იქცა ტექნოლოგიური პროგრესის მთავარ მამოძრავებელ ძალად, რომლის გავლენა ვრცელდება ეკონომიკის, საზოგადოების და სახელმწიფოს მმართველობის სფეროებზე. ტექნოლოგიების ეპოქაში სასიცოცხლოდ მნიშვნელოვანია საჯარო ორგანიზაციების ციფრული ტრანსფორმაცია, ბიუროკრატიის შემცირება და მოქნილი სერვისების დაწერვა. სწორედ ამ ციფრული მმართველობის ევოლუციის ნაწილად გვევლინება AI ცნება, რომელიც მე-20 საუკუნიდან მკვიდრდება და საზოგადოებრივ სექტორში პროცედურების გაუმჯობესების ამოუწურავ პოტენციალს შეიცავს.

დღესდღეობით მსოფლიოს მრავალი მთავრობისთვის აქტუალურია კითხვა – როგორი იქნება ხელოვნური ინტელექტის როლი სახელმწიფოს ფუნქციონირებაში? საერთაშორისო დონეზე მიმდინარეობს დისკუსია, თუ როგორ შეიძლება ხელოვნური ინტელექტის გამოყენებით გაუმჯობესდეს მმართველობის ეფექტიანობა მაგალითად, OECD-ის მონაცემებით, 2020-იანი წლებიდან ქვეყნების დიდი ნაწილი უკვე ცდილობს ხელოვნური ინტელექტის გამოყენებას საჯარო სექტორში: სახელმწიფოების 70%-მა დაიწყო ხელოვნური ინტელექტის ინსტრუმენტების გამოყენება შიდა ადმინისტრაციული პროცესების გასაუმჯობესებლად,

თუმცა მხოლოდ 33%-მა გამოიყენა აღნიშნული მექანიზმი. ეს მიუთითებს, რომ მიუხედავად მზარდი ინტერესისა, ხელოვნური ინტელექტი ჯერაც ვერ აღწევს თავის ტრანსფორმაციულ ზეგავლენას მმართველობის ყველა ასპექტზე და მისი პოტენციალი ბოლომდე ათვისებული არ არის. ამასთანავე, OECD-ის წვერი ქვეყნების 67% უკვე იყენებს AI-ს საზოგადოებრივი სერვისების დიზაინსა და მიწოდებაში. როგორც საერთაშორისო გამოცდილება აჩვენებს, ხელოვნური ინტელექტს შეუძლია მნიშვნელოვნად შეცვალოს საჯარო მმართველობის სისტემები, რაც ამ ნაშრომის კვლევის განსაკუთრებულ მოტივაციას წარმოადგენს.

ძირითადი ნაწილი

ტექნოლოგიურ პროგრესთან ერთად, საჯარო მმართველობის თეორიასა და პრაქტიკაში ჩამოყალიბდა ახალი პარადიგმა ციფრული მმართველობა, რომელიც IT ტექნოლოგიების გამოყენებით ზრდის მმართველობის პროცესების გამჭვირვალობას და ეფექტიანობას. ხელოვნური ინტელექტი ციფრული მმართველობის ლოგიკური გაგრძელებაა: ის უზრუნველყოფს ახალი ინსტრუმენტების მიღებას, რითაც სახელმწიფო უწყებებს შეუძლიათ უფრო ჭკვიანურად და სწრაფად იმოქმედონ. ეს ნიშნავს, რომ საჯარო მმართველობის ამოცანების ნაწილი შეიძლება ავტომატურად შესრულდეს.

თეორიულად, ხელოვნურ ინტელექტს შეუძლია იქცეს „ალგორითმულ მმართველობად“ წოდებული მოვლენის საფუძვლად, სადაც გარკვეული მმართველობითი ფუნქციები ალგორითმებს და მანქანებს გადაეცემა. ასეთი მიდგომა გულისხმობს,

რომ გადაწყვეტილებების მიღების, მომსახურების მიწოდების და პროცესების მონიტორინგის მნიშვნელოვანი ნაწილი შეიძლება შესრულდეს ხელოვნური ინტელექტის ინსტრუმენტების მეშვეობით. უნდა აღინიშნოს, რომ ხელოვნური ინტელექტის მეშვეობით არ იცვლება მმართველობის სტრატეგიული ამოცანების ბუნება პოლიტიკის ფორმულირება და ღირებულებითი არჩევანი ისევე ადამიანის პრეროგატივად რჩება – მაგრამ იცვლება მათი განხორციელების მეთოდები. სამთავრობო სტრუქტურები უფრო მეტად ეფუძნებიან მონაცემებსა და ანალიტიკას: ხელოვნური ინტელექტის სისტემები საშუალებას იძლევა გამოავლინონ საზოგადოების საჭიროებებში არსებული ტენდენციები და პრობლემები, რომელთა იდენტიფიცირება ადამიანისთვის რთულია. ამრიგად, მიზანი არა სახელმწიფო ადმინისტრაციის ადამიანის გარეშე დატოვება, არამედ საჯარო მოხელეთათვის ახალი, უფრო პროდუქტიული როლის მინიჭებაა. UNESCO-ს კვლევებში აღნიშნულია კიდევ, რომ AI სულ უფრო მეტად განიხილება, როგორც „თანამშრომელი“ და არა უბრალოდ ტექნოლოგიური ინსტრუმენტი რაც ცვლის საჯარო მოხელის როლს და უფრო მოთხოვნადს ხდის მას.

მნიშვნელოვანია გავითვალისწინოთ, რომ ხელოვნური ინტელექტის გამოყენება საჯარო მმართველობაში სპეციფიკურ მოთხოვნებთანაა დაკავშირებული. თუ კერძო სექტორში AI-ის დანერგვა უმეტესად ეფექტიანობისა და მომგებიანობის ამაღლებაზეა ორიენტირებული, სახელმწიფო სექტორში ნდობა, გამჭვირვალობა და ანგარიშვალდებულება მთავარი პრიორიტეტებია. მმართველობითი

გადაწყვეტილებები, რომლებიც ალგორითმებზე იქნება დაყრდნობილი, ლეგიტიმურობის კრიტერიუმებით უნდა ფასდებოდეს. სანდო გულისხმობს, რომ სისტემა ფუნქციონირებს ეთიკური და სამართლებრივი ჩარჩოების დაცვით, რაც აუცილებელია საზოგადოების მხრიდან ნდობის მოსაპოვებლად. თეორიულ დონეზე, ამ მიმართულებით საერთაშორისო ორგანიზაციებმა ჩამოაყალიბეს რეკომენდაციები. მაგალითისთვის, ევროკომისიის ეთიკის სახელმძღვანელო ხელოვნური ინტელექტისთვის ადგენს სანდო განმარტებულ ჩარჩოს, ხოლო ევროკავშირი და აშშ მუშაობენ სამართლებრივ რეგულაციებზე. საქართველოსა და სხვა ქვეყნებისთვის ეს თეორიული პრინციპები პრაქტიკულ სამოქმედო გეგმად იქცევა, ვინაიდან სწორედ ეფექტიანი კონტროლის მექანიზმების შექმნა განისაზღვრება AI-ის წარმატებული ინტეგრაციის წინაპირობად საჯარო მმართველობაში.

საერთო ჯამში, თეორიული ანალიზი მიუთითებს, რომ ხელოვნური ინტელექტი წარმოადგენს მეტად პერსპექტიულ ინსტრუმენტს საჯარო მმართველობის გარდაქმნისთვის. თუმცა, მისი დანერგვა საჭიროებს მიზანმიმართულ სტრატეგიას.

უარყოფითი ასპექტები და გამოწვევები

მიუხედავად ხელოვნური ინტელექტის ზემოხსენებული უპირატესობებისა, მის ინტეგრაციას საჯარო მმართველობაში თან სდევს სერიოზული გამოწვევები. რისკები და უარყოფითი მხარეები დაკავშირებულია როგორც ტექნიკურ, ისე ეთიკურ, სამართლებრივ და ორგანიზაციულ ფაქტორებთან. ქვემოთ განვიხილავთ მთავარ პრობლემურ ასპექტებს, ეთიკური და სამართლიანობის პრინციპები:

ხელოვნური ინტელექტის ალგორითმები იმუშავებენ იმ მონაცემებზე დაყრდნობით, რასაც მიაწვდიან. თუ მონაცემებში უკვე არსებობს მეხსიერება ან წარსული ისტორია, არსებობს რისკი, რომ ხელოვნური ინტელექტი გაიმეორებს და ან შექმნის მსგავსს. ეს განსაკუთრებით სარისკოა საჯარო პოლიტიკაში. მაგალითად, სოციალური სარგებლის მინიჭების ალგორითმმა, რომელსაც ევალუა მოიძიოს თაღლითობის შემთხვევები, შესაძლებელია არაპროპორციულად ხშირად ამოიცნოს შეცდომით გარკვეული ჯგუფის წარმომადგენლები, თუ მონაცემებში იმ ჯგუფის წევრები ხშირად გადამოწმებადები იყვნენ. ასეთი შემთხვევები უკვე დაფიქსირდა საერთაშორისო პრაქტიკაში. მაგალითად, ესტონეთში ერთ-ერთი ექსპერიმენტული დასაქმების მხარდაჭერის ჩატბოტი გააკრიტიკეს იმის გამო, რომ მისი რეკომენდაციები მამაკაცებსა და ქალებს შორის განსხვავებებს ამყარებდა. აგრეთვე, დიდ ბრიტანეთში სკოლის გამოცდების შეფასების ალგორითმმა (2020 წელს) პროტესტი გამოიწვია, რადგან აღმოჩნდა, რომ ის დაბალშემოსავლიანი რაიონების მოსწავლეებს ავტომატურად უსწორებდა ქულებს ქვემოთ ისტორიული სტატისტიკის მიხედვით – რაც ალგორითმის სამართლიანობის ნაკლებობას უსვამდა ხაზს. აქედან გამომდინარეობს მნიშვნელოვანი ეთიკური გამოწვევა: სახელმწიფოებმა უნდა უზრუნველყონ, რომ ხელოვნური ინტელექტის სისტემებმა შეძლონ უფრო ძლიერი ეთიკური პრინციპების გათვალისწინება.

საჯარო მმართველობაში მიღებული გადაწყვეტილებები უნდა იყოს ახსნილი და დასაბუთებადი მოქალაქეებისთვის. თუმცა, თანამედროვე AI, გან-

საკუთრებით ღრმა სწავლების ტექნიკაზე დაფუძნებული ნეირონული ქსელების სახით, ხშირად უცნაური ეფექტით ხასიათდება. ძნელია ზუსტად ავხსნათ, რატომ მიიღო მოდელმა ესაა თუ ის გადაწყვეტილება. როგორ უნდა ენდოს მოქალაქე ან სასამართლო სისტემა ხელოვნური ინტელექტის მიერ მიღებულ გადაწყვეტილებას, თუ მისი ლოგიკა გაუგებარია? ასევე, ჩნდება იურიდიული პასუხისმგებლობის კითხვა ვინ არის პასუხისმგებელი, თუ ალგორითმის გადაწყვეტილებამ ზიანი მიაყენა მოქალაქეს? საჯარო სექტორში დაუშვებელია ისეთი სიტუაცია, რომ მოქალაქემ ვერ გაასაჩივროს გადაწყვეტილება მხოლოდ იმიტომ, რომ იგი „კომპიუტერმა მიიღო“. ზოგი ქვეყანა უკვე ამუშავებს პრინციპს, რომ მნიშვნელოვანი ადმინისტრაციული გადაწყვეტილებები აუცილებლად მოითხოვს ადამიანის ჩართულობას და ალგორითმი არ შეიძლება იყოს საბოლოო არბიტრი. მიუხედავად ამისა, ექსპერტები აღნიშნავენ, რომ ადამიანის ჩართვაც არ არის პანაცეა, თუ თავად პროცესი არაა გამჭვირვალე, საჭიროა დეტალურად განისაზღვროს ხელოვნური ინტელექტის სისტემების ანგარიშვალდებულების მექანიზმები.

ხელოვნური ინტელექტის ძირითადი წყარო არის მონაცემები. საჯარო სექტორი ფლობს უზარმაზარი მოცულობის მონაცემებს მოქალაქეებზე – დაწყებული ჯანმრთელობისა და ფინანსური ჩანაწერებიდან, დამთავრებული საგადასახადო და სამართალდარღვევათა ისტორიებით. ასეთი მონაცემების ხელოვნური ინტელექტისთვის დამუშავება შეიძლება ნიშნავდეს, რომ არსებობს პერსონალური ინფორმაციის გაჟონვის ან არასათანადო გამოყენე-

ბის რისკი. მონაცემთა კონფიდენციალურობის და-
რღვევა ძირს უთხრის მოქალაქეთა ნდობას და
შეიძლება გამოიწვიოს სერიოზული იურიდიული
შედეგები. ამიტომ, ხელოვნური ინტელექტის და-
ნერგვისას ერთ-ერთი ყველაზე მნიშვნელოვანი გა-
მოწვევა ხდება მონაცემთა უსაფრთხოება და კონ-
ფიდენციალურობის დაცვა. ამაზე მიუთითებს
კვლევებიც: საქართველოში ჩატარებული გამო-
კითხვის მიხედვით, სახელმწიფო სექტორში ხე-
ლოვნური ინტელექტის დანერგვის ყველაზე დიდ
გამოწვევად სწორედ მონაცემთა უსაფრთხოება და
კონფიდენციალურობა დასახელდა (გამოკითხულ-
თა 66.7%-ის მიერ). მონაცემთა უსაფრთხოების პრო-
ბლემები მოიცავს როგორც კიბერუსაფრთხოების
რისკებს (სისტემებზე თავდასხმები, მაგალითად,
მონაცემების ჩაწერა ან მოდელის მანიპულაცია),
ისვე პირადი ცხოვრების ხელშეუხებლობის ეთი-
კურ საკითხებს.

ტექნოლოგია უფრო სწრაფად ვითარდება, ვიდრე
კანონმდებლობა. ბევრ ქვეყანაში ჯერ არ არსებობს
მკაფიო საკანონმდებლო ჩარჩო ხელოვნური ინტე-
ლექტის გამოყენებისთვის საჯარო სექტორში. ეს
ასპექტი ორმაგი გამოწვევაა: ერთი მხრივ, კანონებისა
და რეგულაციების არარსებობამ შეიძლება გააჩინოს
ვაკუუმი, სადაც გაურკვეველია რა არის დაშვებული
და რა – არა, რაც ზრდის როგორც ბოროტად გამოყე-
ნების, ისე ინოვაციის შეფერხების რისკს. მეორე
მხრივ, რეგულაციების არარსებობა ამძიმებს მოქა-
ლაქეთა ნდობას თუ არ არის გარანტია, რომ ხელო-
ვნური ინტელექტის სისტემები გაივლიან ეთიკურ
შეფასებას და ექვემდებარებიან ზედამხედველობას,
საზოგადოება შეიძლება ეჭვით მოეკიდოს მათ გა-
მოყენებას. გამოკითხულთა 46.7%-მა საქართველოში

აღნიშნა, რომ რეგულაციებისა და სტანდარტების ნა-
კლებობა AI-ის დანერგვის ერთ-ერთი სერიოზული
შემაფერხებელია. გარდა ამისა, იმავე კვლევის ფარგ-
ლებში, რესპონდენტთა 53.3%-მა გამოყო მკაფიო რე-
გულაციების შემუშავების კრიტიკული აუცილებ-
ლობა AI სისტემებისთვის.

აღნიშნული გამოწვევების გათვალისწინებით,
ცხადია, რომ ხელოვნური ინტელექტის დანერგვა
საჯარო მმართველობაში მოითხოვს არა მხოლოდ
ტექნოლოგიურ გადაწყვეტებს, არამედ სისტემურ
მიდგომას. როგორც ქართველ, ისე უცხოელ ექს-
პერტთა მოსაზრებით, აუცილებელია საბაზისო მი-
მართებების გაძლიერება – მარეგულირებელი
ჩარჩო, თანამშრომელთა კვალიფიკაცია, ტექნიკური
ინფრასტრუქტურა და საზოგადოების ჩართულობა.
მხოლოდ ამ პირობების დაკმაყოფილების შემთხვე-
ვაშია შესაძლებელი, რომ ხელოვნური ინტელექტის
სიკეთეებმა გადააჭარბოს მის რისკებს და მაქსი-
მალურად სასარგებლოდ აისახოს საჯარო მმართ-
ველობის განვითარებაზე.

საერთაშორისო მაგალითები და უახლესი ტენ- დენციები

ხელოვნური ინტელექტის გავლენა საჯარო
მმართველობაზე ცხადად ჩანს სხვადასხვა ქვეყნის
გამოცდილებაში. განვითარებული თუ განვითა-
რებადი ქვეყნები სხვადასხვანაირად ეკიდებიან მის
დანერგვას, თუმცა ყველგან შეიმჩნევა ტენდენცია
გაიზარდოს ინვესტიცია, დაგროვდეს ცოდნა და
მზარდად იქნეს გამოყენებული სახელმწიფო ფუნქ-
ციების სრულყოფისთვის. ქვემოთ განვიხილავთ
რამდენიმე აღსანიშნავ საერთაშორისო მაგალითსა
და უახლოეს წლებში გამოვლენილ სტატისტიკურ
მონაცემებს:

აშშ-ის ფედერალური მთავრობა ხელოვნური ინტელექტის დანერგვის ტემპითაც და მასშტაბითაც ერთ-ერთი ლიდერია. 2022 წელს პრეზიდენტის აღმასრულებელი განკარგულებებით განისაზღვრა მისი განვითარების პრიორიტეტები, ხოლო 2023-2025 წლებში მიღებული იყო ეროვნული მოქმედებათა გეგმა, რომელიც ავალებს ყველა ფედერალურ სააგენტოს დააჩქარონ ხელოვნური ინტელექტის ინტეგრაცია პასუხისმგებლიანი გამოყენების პრინციპების დაცვით. ამის შედეგად, უკვე 2024 წლისთვის, როგორც ზემოთ აღვნიშნეთ, 1,700-ზე მეტი AI შემთხვევა აღირიცხა ფედერალურ სამთავრობო დაწესებულებებში. პრაქტიკული მაგალითები მოიცავს: ჯანმრთელობისა და სოციალური მომსახურებების დეპარტამენტში მის გამოყენებას ჯანდაცვის მონაცემების ანალიზისთვის, რომელსაც შეუძლია აქამდე დაფარული კორელაციების პოვნა დაავადებების პრევენციისთვის; თავდაცვის დეპარტამენტში სადაზვერვო მონაცემების ანალიზს ხელოვნური ინტელექტის მიერ, რაც სამხედრო დარგში სწრაფ გადაწყვეტილებებს უზრუნველყოფს; ასევე აღსანიშნავია, რომ ფინანსთა სამინისტრო (IRS) იყენებს მანქანური სწავლების მოდელებს საგადასახადო დეკლარაციების გადასამოწმებლად და თაღლითობის აღმოსაჩენად, ხოლო შრომის დეპარტამენტი – ჩატბოტებს, რათა უმუშევრობის შემწეობებზე მოქალაქეთა შეკითხვებს უპასუხოს ავტომატურად. 2025 წელს აშშ-ში შეიქმნა სპეციალური პლატფორმა „USAi“, რომელიც ფედერალურ უწყებებს სთავაზობს უსაფრთხო ღრუბლოვან გარემოს ხელოვნური ინტელექტის მოდელების სატესტოდ და გასაზიარებლად ეს ხელს უწყობს

სააგენტოებს არ დაიხარჯონ დუბლირებად პროექტებზე. აშშ-ის შემთხვევა იძლევა მაგალითს, როგორ შეიძლება ცენტრალიზებული პოლიტიკისა და ინფრასტრუქტურის მეშვეობით AI-ის დანერგვის მასშტაბი გაიზარდოს და მთელ სისტემაზე გაშლილ ინოვაციად იქცეს.

ჩინეთი განსაკუთრებულ ადგილს იკავებს ხელოვნური ინტელექტის სფეროში როგორც ტექნოლოგიური პოტენციალით, ისე მისი მთავრობის როლის ინტენსიურობით. Oxford Insights-ის 2025 წლის ხელოვნური ინტელექტის მზაობის ინდექსის მიხედვით, აშშ-სთან ერთად ჩინეთია გამოკვეთილი დომინანტი ძალა ხელოვნური ინტელექტის განვითარებაში. მართალია, ჩინეთის მთავრობის პოლიტიკის გამჭვირვალობა შეზღუდულია, თუმცა ცნობილი ფაქტია, რომ ჩინეთი უზარმაზარ ინვესტიციებს ახორციელებს ხელოვნური ინტელექტის ინფრასტრუქტურაში, მათ შორის სუპერკომპიუტერებში, ნახევარგამტარების წარმოებასა და კვლევით ინსტიტუტებში. საჯარო მმართველობის წრილში ჩინეთი აქტიურად იყენებს ხელოვნურ ინტელექტს სუბსიდირების პროგრამების სამართავად, ჭკვიანი ქალაქების სისტემებში, მოქალაქეთა მომსახურების პლატფორმებში და ასევე, სამეთვალყურეო სისტემებში რაც, ცხადია, აღძრავს დისკუსიას პირადი თავისუფლების vs საზოგადოებრივი უსაფრთხოების ბალანსზე. აღსანიშნავია, რომ ჩინეთში ხელოვნური ინტელექტის ფართოდ გამოიყენება სახის ამოცნობის და ინტელექტუალური კამერების სისტემებში საზოგადოებრივი უსაფრთხოებისთვის, რაც ხელისუფლებას აძლევს უმძლავრეს კონტროლის მექანიზმს, მაგრამ დასავლეთში ეს ხშირად

მწვავე კრიტიკის ობიექტია. ზოგადად, ჩინეთის მაგალითზე დავინახავთ, რომ ხელოვნური ინტელექტის გამოყენება საჯარო მმართველობაში მნიშვნელოვან შედეგებს იძლევა (მაგალითად, პეკინში დანერგილი ამცირებს საცობებს და გამონაბოლქვს), თუმცა ის მოითხოვს ტოტალურ ინფრასტრუქტურულ უზრუნველყოფას და ხშირად განუსაზღვრელ რესურსებს, რაც მხოლოდ რამდენიმე ქვეყანას აქვს.

ევროკავშირი და სხვა ქვეყნები: ევროკავშირის წევრი სახელმწიფოები აქტიურად ცდილობენ ხელოვნური ინტელექტის ინტეგრირებას მმართველობაში, თუმცა ევროპაში უფრო ფრთხილი, რეგულაციაზე ორიენტირებული მიდგომაა. მაგალითად, საფრანგეთმა შექმნა საჯარო მომსახურებებში ხელოვნური ინტელექტის მოხმარების სახელმძღვანელო, რომელიც გაითვალისწინებს ეთიკურ ნორმებს, ხოლო ესპანეთმა და იტალიამ გამოაცხადეს პილოტური პროგრამები ხელოვნური ინტელექტის გამოყენებაზე ჯანმრთელობის დაცვისა და მართლმსაჯულების სფეროებში. ზოგიერთმა ქვეყანამ (მაგ., ფინეთმა) ლოკალური ხელოვნური ინტელექტის AI ჩატბოტები დანერგა ქალაქების მერიებში, რაც მოქალაქეებს ინფორმაციის მარტივად მიღებაში ეხმარება.

დასკვნა

ხელოვნური ინტელექტი ფუნდამენტურად ცვლის საჯარო მმართველობის პარადიგმას და მას ახალი შესაძლებლობებით ამდიდრებს. ხელოვნური ინტელექტის დახმარებით მთავრობებს შესწევთ უნარი, უფრო ეფექტიანად და ოპერატიულად მო-

ემსახურონ მოქალაქეებს, მიიღონ მონაცემებზე დაყრდნობილი გადაწყვეტილებები და უკეთ განჭვრიტონ მომავალი გამოწვევები.

პარალელურად, ნათელია, რომ ხელოვნური ინტელექტის დანერგვა სერიოზულ მუშაობას და ყურადღებას მოითხოვს. კვლევამ გამოკვეთა მრავალი რისკი და გამოწვევა: ეთიკური დილემები (ალგორითმების მართებულობა და მიკერძოების აცილება), გადაწყვეტილებების გამჭვირვალობისა და ახსნის საჭიროება, მონაცემთა დაცვა და კონფიდენციალურობა. თუ ეს საკითხები უგულებელყოფილი დარჩა, არსებობს საფრთხე, რომ ხელოვნური ინტელექტის გამოყენებამ შეიძლება დააზიანოს მოქალაქეთა ნდობა სახელმწიფო ინსტიტუტების მიმართ და შექმნას ახალი პრობლემები. ამიტომ, ხელოვნური ინტელექტის დანერგვა უნდა მოხდეს ფრთხილად, დასაბუთებულად და მზრუნველობით.

საბოლოო ჯამში, ხელოვნური ინტელექტის გავლენა საჯარო მმართველობის სისტემებზე დადებითი ეფექტებისა და პოტენციური რისკების ერთობას წარმოადგენს. ეს ნაშრომი აჩვენებს, რომ სწორი მიდგომით სტრატეგიული დაგეგმარებით, ეთიკურ ნორმებზე დაფუძნებით, ადამიანური ფაქტორის გათვალისწინებით ხელოვნური ინტელექტი შეგვიძლია ვაქციოთ საჯარო მმართველობის გაძლიერების მძლავრ იარაღად. AI-ს ხანა უკვე. სახელმწიფოების ამოცანაა გამოიყენონ მისი შესაძლებლობები პასუხისმგებლიანად და ჭკვიანურად, რათა მმართველობა გახდეს უფრო ეფექტური, სამართლიანი და მოქალაქეზე ორიენტირებული XXI საუკუნის მოთხოვნებისთვის.

ლიტერატურა

1. Tavberidze, N. (2025). *Artificial intelligence as a tool for advancing digital governance*. *Social Sciences Vectors*, No. 9. <https://admin.vectors.ge>
  2. OECD. (2024). *Governing with artificial intelligence*. <https://www.oecd.org>
  3. Oxford Insights. (2025). *Government AI readiness index 2025*. <https://www.oxfordinsights.com>
  4. Appmaisters. (2025). *How the federal government is improving AI adoption*. <https://gov.appmaisters.com>
  5. MindTitan. (2022). *AI use cases for government: How Estonia is leading the way*. <https://mindtitan.com>
  6. UNESCO. (2025). *Anticipating change: How will AI shape the future of public service?* <https://www.unesco.org>
  7. OECD. (2023). *Using artificial intelligence in government*. <https://www.oecd.org>
-

UDC 004.8

SCOPUS CODE 1405

<https://doi.org/10.36073/1512-0996-2026-1-58-66>

The Impact of Artificial Intelligence on Public Administration Systems

Aleksandre Kopaliani Georgian Technical University, Faculty of Business and Technology, Doctoral Student,
Public Administration Program.Georgia
E-mail: leqsokopaliani@gmail.com

Reviewers:

B. Sherzadishvili, Georgian Technical University, Faculty of Business Technology, Associate Professor
E-mail: b.sherzadishvili@gtu.ge

R. Tsertsvadze, Georgian Technical University, Faculty of Informatics and Management Systems, Emertus,
Professor
E-mail: r.tsertsvadze@gtu.ge

Abstract. This paper analyzes the impact of artificial intelligence (AI) on public administration systems at the doctoral level. It examines how AI is transforming contemporary public administration theory and practice, particularly in the context of digital governance (e-governance). The paper describes the positive changes introduced by AI in public administration including improved decision support, process automation, and more efficient citizen service delivery while also highlighting negative aspects and key challenges such as ethical risks, data privacy concerns, and gaps in the regulatory framework. International examples (e.g., Estonia's achievements in digital governance and the large-scale adoption of AI in U.S. federal agencies) and recent statistical evidence are used to illustrate that government institutions worldwide are actively applying AI to enhance public services (oecd.org; gov.appmaisters.com). However, the study demonstrates that fully realizing AI's transformative potential still requires caution and careful planning; effective legal and ethical frameworks are essential for the responsible use of AI (admin.vectors.ge). In the conclusion, the paper summarizes the main findings and offers recommendations: developing well-designed regulations and oversight mechanisms, training public servants, and strengthening infrastructure so that AI can be fully leveraged to improve public administration while reducing potential risks

Keywords: Artificial Intelligence; Data Analytics; Digital Governance; Public Administration; Public Sector Innovation.

განხილვის თარიღი 13.03.2026

შემოსვლის თარიღი 16.03.2026

ხელმოწერილია დასაბეჭდად 25.03.2026